

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Quæstio III. De Confirmatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

An is, qui per procuratorem alium suscipit, hanc cognationem contrahat? & an si plures, quam unus, & una sint susceptores, omnes cognationem contrahant? (nam ex Trident. loc. citat. unus tantum, aut una, aut ad summum unus, & una debent esse

susceptores) Quæritur etiam, An contrahatur cognatio, si susceptor erret in persona, quam suscipit? An possit conjux petere debitum, si suscipiat communem prolem? & alia hujusmodi.

Q U Æ S T I O III.

De Confirmatione.

Confirmatio est Unctio Chrysmatis signo crucis facta ab Episcopo in fronte baptizati sub præscripta forma verborum, qua ex Christi institutione gratia augmentum accipitur, & robur ad resistendum hostibus fidei. Dari hoc Sacramentum est de fide ex Trident. sess. 7. can. 1. contra hæreticos, qui illud negabant, eo quod in Scripturis illius mentio non fiat; quod tamen falsum est: Nam Actorum 8. de Apostolis dicitur: *tunc imponebant manus super eos, & accipiebant Spiritum Sanctum.* & cap. 19. *Cum Paulus imposuisset illis manus, venit Spiritus Sanctus super eos;* quæ, & alia loca ex consensu Conciliorum, & Patrum intelligenda sunt de hoc Sacramento, quod ab Antiquis manuum impositio dicebatur ex modo, quo confertur. Quamvis autem nulli de eo fieret mentio in Scripturis, non idcirco negari posset: multa enim credenda sunt, quæ non Scriptura, sed traditio docet. Unde Apost. 2. ad Thesal. 2. dicit: *Tene traditiones, quas didicistis, sive per sermonem, sive per epistolam.* Institutum est hoc Sacramentum probabiliter in nocte cœnæ, ut communiter Doctores docent cum Suar. Fill., Trull., quando Christus Dominus multoties promisit Apostolis Spiritum Sanctum, & Chryisma consecravit; quod est hujus Sacramenti materia; ut habetur in Epistola secunda Fabiani Papæ; ubi dicit cap. 2. *In illa die Dominus Jesus postquam cœnavit cum discipulis suis, & lavit eorum pedes, sicut a Sanctis Apostolis Prædecessores nostri acceperunt, nobisque reliquerunt, Chryisma conficere docuit.* Hujus tamen Sacramenti usus non incipit ante festum Pentecostes, quia non erat conveniens, quod plenitudo Spiritus Sancti ante perfectam Christi glorificationem, quæ in Ascensione est completa, cuique tribueretur. Congruentia hujus institutionis fuit, ex Melchiade Papa apud Trull., quia ad Imperatorem spectat non solum signare militem, quod fit per baptismum, sed etiam armis intruere, quod fit per Confirmationem: Et quia sicut Parens providet pupillo de tutore, ita Deus voluit regeneratis per baptismum dare in Confirmatione Paracletum, qui sit Tutor, Consolator, & Custos.

Demum appellatur hoc Sacramentum *Confirmatio* ab ejus effectu, quia dat robur spirituale ad fidem confirmandam: Dicitur etiam *Chryisma* ab ejus materia: Chryisma enim græce idem est, ac Unguentum, quod in eo adhibetur: Demum dicitur *Impositio manuum* a modo, quo confertur. Examinaimus nunc primo ejus materiam, & formam: Secundo Ministrum, & subiectum, & obligationem ad illud suscipiendum: Tertio effectus, ac ritus in eo servandos.

A R.

ARTICULUS I.

De Materia, & Forma Confirmationis.

- I. Tam oleum, quam Chrisma ab Episcopo benedictum est materia remota hujus Sacramenti.
- II. Ex dispensatione Pontificis potest simplex Sacerdos conferre Confirmationem; quin tamen possit Chrisma nisi a solo Episcopo benedici, ut valide Sacramentum conferatur.
- III. Materia proxima est Unctio Chrismaticis in fronte confirmandi, facta cum pollice a Ministro in forma crucis. Sed quid si fiat cum indice?
- IV. Quid si unctio fiat tempore pestis cum pennicillo, prout tempore pestis conferri potest Extrema unctio cum virga oblonga?
- V. Invocatio explicita Trium divinarum Personarum essentialiter spectat ad formam Confirmationis, ut ad formam Baptismi.
- VI. Graecis non licet uti hac formula, Confirmetur servus Christi, quamvis hujusmodi formula non irritet Sacramentum.
- VII. Apostoli non solius manus impositione, sed etiam unctioe Chrismaticis hoc Sacramentum conferebant.

I. **Q**uæritur primo, quænam sit materia remota hujus Sacramenti?

Respondeo, esse Chrisma, seu unguentum ex oleo, & balsamo, ut definitur a Florentino; in quo dicitur Materia Confirmationis esse *Chrisma confectum ex oleo, (quod nitorem significat conscientia) & balsamo, (quod odorem significat bona fama) per Episcopum benedictum.* Dubitatur solum apud Doctores, Num de essentia hujus Chrismaticis sit oleum simul, & balsamum,

an vero possit valide conferri cum solo oleo? Cajet., Valent., & alii apud Dian. part. 3. tract. 4. resol. 23. putant solum oleum esse de essentia; quia Innoc. III. in cap. *Pastoralis* interrogatus, an deberet iterari hoc Sacramentum in eo, qui per errorem solo oleo erat unctus? Respondit, Non esse iterandum, sed caute supplendum, quod erat prætermisum. Communior tamen sententia docet oppositum; quia Florentinum, ut diximus, docet materiam hujus Sacramenti esse *Chrisma confectum ex oleo, quod nitorem significat conscientia, & balsamo, quod odorem significat bona fama per Episcopum benedictum.* Unde utrumque videtur principaliter, & essentialiter requiri: Aliter Concilium diversimode de utroque loquutum fuisset; sicut cum loquitur de materia Calicis dicit esse vinum, cui admiscenda est modicissima aqua; quibus verbis exprimit solum vinum esse de necessitate Sacramenti, aquam vero solum de necessitate præcepti. Quod si quis dicat sufficere solum oleum, quare non posset etiam dici, sufficere solum balsamum? Ad rationem in contrarium respondet Conink, Innocentium III. de duobus fuisse rogatum, An diaconus sine manus impositione ordinatus permittendus sit ministrare? & An deberet iterari Confirmatio in eo, qui solo oleo erat delinitus? Et utrique quaestioni unica responsione satisfacit dicendo, Nihil esse iterandum ex iis, quæ licite facta fuerant; Ex quibus verbis non sequitur non esse eidem dandum Sacramentum Confirmationis; nam (ut bene Glossa ibidem) non dicitur iterari, quod prius factum non fuit. Quare cum re vera non receperit Sacramentum Confirmationis, qui solo oleo fuit unctus, ideo debuit illi tale Sacramentum conferri, quin deberent iterari caeremoniæ Confirmationis, videlicet, *infi-*

unctio alapæ, adhibitio Patrini, &c., quæ jam factæ fuerant. Quod autem solum oleum non sit materia Confirmationis, constat ex hoc ipso textu, in quo distinguitur oleum a Chrismate, cum dicatur quidam fuisse delinitus non Chrismate, sed oleo: quare per Innoc. III. oleum non est Chrisma: ergo cum per Florentinum materia hujus Sacramenti sit Chrisma, bene sequitur, quod oleum, quod non est Chrisma, non sit materia hujus Sacramenti.

Notandum tamen, non requiri, ut singulæ partes olei sint admixtæ Chrismate, sed satis esse, quod tantum balsami admisceatur oleo, ut toti oleo qualitates balsami, præsertim odor, communicentur. Præterea non requiritur, quod balsamum sit perfectissimum, quale est Palæstinum, sed sufficit balsamum Indicum, ut declararunt Paulus III., & Pius IV. apud eundem Coniack: Et falsum est, quod aliqui putant istos Pontifices cum Indis dispensasse, quod Indico balsamo Chrisma conficerent; cum non possit Pontifex in materia Sacramentorum a Christo Domino instituta dispensare.

H. Notandum præterea, quod Chrisma debeat essentialiter ab Episcopo benedici, ut docet Florentinum citatum: An autem possit ex dispensatione Pontificis a simplici sacerdote benedici? Affirmat Valent. apud Dian. part. 3. tract. 4. resol. 23. Sed communius negant. Nam Florentinum docens Episcopum esse Ministrum ordinarium hujus Sacramenti addit, *Legitur tamen aliquando per Apostolica sedis dispensationem ex rationabili, & urgenti admodum causa simplicem sacerdotem Chrismate per Episcopum confecto hoc administrasse Confirmationis Sacramentum.* Quibus verbis docet, ex dispensatione Pontificis posse hoc Sacramentum a simplici sacerdote administrari; sed Chrisma a solo Episco-

po debere benedici.

Neque dicas: Potest simplici sacerdoti Pontifex committere collationem hujus Sacramenti, quæ est quid majus: ergo a fortiori benedictionem Chrismatis, quæ est quid minus. Nam in iis, quæ pendent a libera voluntate alterius, & ab institutione Christi Domini, non tenet argumentum hoc a majori ad minus. Sic potest Sacerdos, ut Minister ordinarius, conficere corpus Christi, & ministrare Eucharistiam, quod est quid majus, non potest tamen, ut Minister ordinarius, conferre Confirmationem, & benedecere Chrisma, quod est quid minus.

III. Quæritur secundo, Quanam sit Sacramenti hujus materia proxima?

Respondeo, esse unctionem Chrismatis in formam Crucis factam in fronte confirmandi cum pollice Ministri. Ita communiter; & colligitur ex usu Ecclesiæ. Verum, si unctio fiat non pollice, sed indice verbi gratia, non irritatur Sacramentum. Immo Nugnus, & Dian. part. 3. tract. 4. resol. 22. contra Zambran. & Laym. docent, quod nec peccaret mortaliter Episcopus, si indice unxerit aliquem, quia videtur parva mutatio.

IV. Majus dubium est, An unctio essentialiter fieri debeat immediate manu Episcopi, ita ut sit irritum Sacramentum, si tempore pestis fiat, verbi gratia, baculo, pennicillo, &c. ? Heredia de Confirm. diff. 5. punct. 5. cum Dian. loc. cit. resol. 28. docet esse validum Sacramentum Confirmationis sic collatum, Sicut valide sic confertur extrema unctio: Et ratio est, quia quamvis Confirmatio dari debeat per manus impositionem, unctio tamen facta per pennicillum dicitur moraliter facta esse per manus impositionem; Sicuti si quis clericum percutit baculo, dicitur illi violentas manus injicere; Et unctio, quæ fieri solet solo pollice Episcopi, adhuc di-

ci.

citur manus impositio. Verum communiter cum Laym. lib. 5. tract. 3. cap. 2. Suar., Coninch docent, esse irritum; quia impositio manuum facta per penicillum non est vera, & proprie dicta manuum impositio; usus autem Ecclesiae pro conjectura esse debet, quod requiratur vera, & propria manuum impositio; cum neque auctoritas, neque ratio ulla suadeat posse valide fieri per manus impositionem improprie dictam: Contra vero usus Ecclesiae ostendit unctionem factam per solum pollicem dici vere manus impositionem, prout requiritur ad hoc Sacramentum; & sensus communis Doctorum docet, esse, veram manuum injectionem in clericum, si quis illum percutiat baculo, vel lapide.

V. Quæres tertio, quænam sit forma hujus Sacramenti.

Respondeo, ex Florentino esse istam, *Signo te signo Crucis, & confirmo te Chrismate salutis in nomine Patris, Filii, & Spiritus Sancti*: ita ut non solum invocatio explicita Trinitatis per nomina relativa sit de essentia, ut in baptismo, cuius est complementum Confirmatio, ut docent communiter cum D. Th., Suar., & aliis; sed etiam omnia verba enumerata; ut proinde invalide conferatur, si omitteretur aut *ly salutis*, aut *ly signo Crucis*, aut si non geminetur *ly signo, & confirmo*: Quamvis valide conferatur per verba synonyma, verbi gratia, *consigno signaculo Crucis, & corrobore te unguento, vel oleo Sanctificationis*.

VI. Græcis concessum est, ut baptizent illa formula, *Baptizetur servus Christi*, non tamen est concessum, ut confirmet hac formula, *Confirmetur servus Christi*, ut communiter docent apud Dian. loco citat. resol. 27., & Bonac.; proinde ea est illicita. Suar. tamen sect. 5., Henr. lib. 3. cap. 5., Reginald., & alii apud Bonac. pu-

tant, valide hoc Sacramentum conferri non solum sub illa formula, *Confirmetur servus Christi*, sed etiam hac, *Confirmet te Deus*: sicut valide, quamvis illicite, latinus baptizaret sub hac formula, *Baptizetur servus Christi, seu baptizet te Christus*, ut est communis sententia Doctorum contra quosdam Canonistas apud Coninch quaest. 66. num. 35., quia materia, & forma essentialia sacramentorum sunt eadem per totam Ecclesiam; quæ licet possit prohibere, ne quis aliqua forma utatur, non potest tamen efficere, ut invalide ea utatur; unde peccat tantum mortaliter latinus, qui baptizat forma Græcorum, non tamen invalide baptizat; sicut peccat latinus, qui consecrat in fermentato, sed valide consecrat. Formula, qua Græci utuntur ad conferendum hoc Sacramentum, ut notat Arcudius lib. 2. cap. 6. apud Platel. sunt hæc tantum verba: *Signaculum donationis Spiritus Sancti*. Quod autem re vera talis sit forma Græcorum, & proinde quod ea non sit invalida, (utpote a Pontificibus, & Conciliis non reprobata, ut refert idem Platel., & Amic. disp. 13. num. 76.) mihi valde dubium est: Si enim id verum esset, non esset de necessitate Sacramenti, sed solum esset de necessitate præcepti invocatio explicita Trinitatis. Quamvis enim diversis materiis, ac diversis formis utantur Ecclesia Latina, & Græca in collatione Sacramentorum; conveniunt tamen in iis omnibus, quæ sunt de necessitate Sacramenti. Quod si verum haberet, eam esse formam apud Græcos a Pontificibus approbatam, dicendum esset cum eodem Platel. contra communio-rem sententiam, quod non spectet ad validitatem Sacramenti Trinitatis invocatio; sicut ea non spectat ad valorem Sacramenti Pœnitentiæ, licet spectet ad valorem Baptismi.

VII. Quæritur quarto, An Apostoli hoc

hoc Sacramentum contulerint per solam manuum impositionem sine ulla unctioe?

Respondeo, aliquos asserere, quod fecerint id Apostoli ex speciali dispensatione; quia nunquam in Scriptura fit mentio unctiois, sed solius manuum impositionis. At verius cum Suar. disp. 33. lib. 4. negandum, quia hoc vocabulum *Manus impositio* idem sonat, ac totum Sacramentum confirmationis, quod fit per unctioem, & verba; sicut nomen *Baptismus* significat totum Sacramentum, quod fit non per solam ablutionem, quæ de se emundationem significat, sed etiam per verba; sæpe enim nomen desumitur a parte, licet significet totum: Superius autem diximus ex Fabiano Papa, quod Christus Dominus in ultima cæna docuerit Apostolos consecrationem Chrismatis: ergo dicendum, quod unctioe Chrismatis hoc Sacramentum contulerint.

Dices: In Florentino habetur, quod in Ecclesia loco manus impositionis, quam adhibebant Apostoli, successerit Confirmatio, hoc est Chrismatis unctio: ergo Apostoli non per Chrisma, sed per manus impositionem hoc Sacramentum conferebant ex speciali dispensatione.

Respondet tamen Suar. loco cit., per ea verba Concilii non significati diversos ritus substantiales, aut diversa Sacramenta, sed solum, quod nunc significetur nomine Confirmationis id, quod prius significabatur nomine Impositionis manus: Sicut dicimus, in Ecclesia loco Apostolorum successisse Episcopos, cum eadem scilicet potestate Ordinis, quamvis Apostoli in iurisdictione, & aliis gratiis miraculorum fuerint longe superiores Episcopis: ita manuum impositioni successit Confirmatio cum eadem excellentia, & ritu essentiali, quamvis in quibusdam effectibus, &

gratiis majorem excellentiam haberit manuum impositio facta ab Apostolis, per quam sæpe solebat visibiliter etiam Spiritus Sanctus descendere in Confirmatos: Quare dici bene potest, quod unum alteri successerit, non solum propter nominis diversitatem, sed etiam propter diversitatem accidentalem explicatam.

ARTICULUS II.

De Ministro, & Subjecto Confirmationis.

- I. *Episcopus Minister ordinarius hujus Sacramenti nequit simplici Sacerdoti facultatem tribuere, ut illud administret; sicut potest solus Pontifex ex plenitudine potestatis.*
- II. *Nequit Episcopus licite alienos subditos sine ratihabitione proprii Episcopi confirmare; Nec in aliena diœcesi confirmare subditos suos, cum nequeat Pontificalia exercere sine licentia proprii Episcopi sub pena suspensionis.*
- III. *Potest tamen primam Tonsuram conferre, dare benedictionem solemnem, & Missam Pontificalem canere; cum hæc non veniant nomine Pontificalium.*
- IV. *Omnes Baptizati sunt capaces hujus Sacramenti; sed non expedit illud conferre pueris ante usum rationis.*
- V. *Perpetuo amentibus conferendum est; dummodo non constet in amentiam illos incidisse in statu peccati mortalis.*
- VI. *Num peccet mortaliter, qui negligit hoc Sacramentum recipere?*

I. **Q**Uæritur primo, Quinam sit Minister Confirmationis?
Respondeo, solum Episcopum consecratum, seu habentem characterem epi-

episcopalem esse ministrum ordinarium hujus Sacramenti, ut est de fide ex Trident. sess. 7. simplicem vero Sacerdotem posse illud ministrare ex dispensatione solius Pontificis: Florent. enim aperte testatur, facultatem hanc aliquando simplici Sacerdoti concessam; Unde invalide ab alio ministraretur, quia contra institutionem Christi Domini.

Rogabis: An possit etiam ab Episcopo hæc facultas simplici Sacerdoti communicari; cum videatur Episcopus posse in sua diœcesi, quod potest Pontifex pro toto orbe?

Respondeo cum D. Th. quæst. 72. art. 1., & aliis fere communiter negative; quia in Sacramentis id solum affirmari potest, quod habetur ex Scripturis, Conciliis, Traditione, aut usu: Ex his autem non habetur, quod possit Episcopus hanc facultatem alteri communicare; sicut habetur, quod possit Pontifex; idque ex plenitudine potestatis, quam habet in Ecclesia: Falsum autem est, quod possit Episcopus in sua diœcesi, quod potest Pontifex pro toto orbe; quis enim dixerit, quod possit Episcopus Indulgentias impertiri, censuras instituire, &c. quas Pontifex potest?

II. Rogabis secundo, an possit Episcopus alienos subditos confirmare in sua diœcesi?

Respondeo negative, sicut nec potest Parochus baptizare pueros alterius parœciæ: Quamvis enim valide conferatur talis confirmatio, sicut etiam Sacramentum Ordinis, & Baptismus; (ad quæ non requiritur essentialiter jurisdictio, sicut requiritur in Sacramento Pœnitentiæ) At peccaret Episcopus mortaliter, & esset suspensus, si alienum subditum confirmaret sine licentia proprii Episcopi, ut Ledes., & Bonac. docent. Notat tamen Dian. part. 1., tract. 17. resol. 17., quod ordinariæ præsumatur id ratum,

& gratum fore proprio Episcopo, & ideo nullatenus peccaret; esset tamen mortale, seclusa tali ratihabitione, de qua multi apud Bonac. dicunt non constare: Qui tamen habet literas dimissoriales proprii Episcopi, ut ab alio ordinetur, implicite habet, ut ab illo Episcopo etiam confirmetur. Nec potest Episcopus licite subditos suos in aliena diœcesi confirmare sine licentia proprii Episcopi, ex Trident. sess. 6. cap. 5., Ubi cavetur, sub pœna suspensionis ipso facto, ne Episcopus pontificalia exerceat in aliena diœcesi, absque expressa Ordinarii licentia, & in personas alteri Ordinario subjectas; Confirmatio autem conferri non potest sine pontificalibus.

III. Advertit tamen Bonac. apud Henr., quod possit Episcopus in aliena diœcesi conferre proprio subdito primam Tonsuram, dare benedictionem solemnem, & canere missam pontificalem absque Ordinarii licentia; quia prima tonsura conferri potest domi sine pontificalibus, & benedictio, ac missa solemnis non videntur comprehendi nomine pontificalium, de quibus est sermo in Trident. sess. 6. cap. 5.: ibi enim sermo videtur esse de usu pontificalium cum aliquo exercitio episcopali, puta chrismandi, ordinandi, &c., ut notat Tambur. de Jure Abbat. tom. 1. disp. 15. qu. 14. Verum Gavantus negat, posse Episcopum in aliena diœcesi in pontificalibus celebrare absque licentia Ordinarii loci; quia hæc est ubique consuetudo, quæ legem Tridentini videtur interpretata fuisse. Pariter Dian. part. 4. tract. 4. resol. 143. adhæret opinioni Gavanti; sed pro priori sententia laudat Laym. Alzeb., & alios permittentes Episcopis, quod cum Baculo & Mitra celebrent Missam Pontificalem in aliena diœcesi, absque proprii Ordinarii facultate. Demum Nungus

gnus putat esse mortale confirmare extra Ecclesiam; sicut est mortale solemniter extra Ecclesiam baptizare; cum fiat contra Ecclesiam universalem consuetudinem in re gravi: Conink tamen, & alii apud Dian. part. 1. tract. 17. resol. 17. negant esse mortale, quia talis consuetudo non videtur cum tanto onere esse recepta.

IV. Quæritur secundo, cuinam conferri possit, aut debeat hoc Sacramentum?

Respondeo, omnem, & solum baptizatum esse hujus Sacramenti capacem; non expedit tamen confirmare pueros ante usum rationis, ut habetur in Catechismo Romano part. 2. cap. 3., tum ut dignius illud recipiant; tum ut recordentur se illud recepisse, ne iterum recipiant; (propter quod iis alapa impingitur a confirmante; sicut etiam ut intelligant debere se injurias pati pro fide constanda) tum demum quia sic usu receptum est; Et quamvis in principio Ecclesie ante usum rationis hoc Sacramentum conferretur, sicut etiam Sacramentum Eucharistie, ut docet D. Dionysius cap. 2. de Ecclesiastica Hierarch. talis tamen consuetudo tunc temporis fuit laudanda, tum propter persecutiones Ecclesie, in quibus etiam pueris pugnandum erat; tum propter paucitatem Episcoporum, qui non semper habebantur in promptu, ut hoc Sacramentum conferrent: Nunc vero id non expedit, nisi forte infans esset in periculo mortis. Notat tamen Dian. part. 3. tract. 4. resol. 19. non esse mortale confirmare infantem sine justa causa ante septennium, seu ante usum rationis; Ecclesie enim consuetudo hac in re non videtur sub mortali obligare: tum quia omnes Doctores solum dicunt id esse indecens; tum quia ad hoc Sacramentum nulla præcedere debet dispositio necessaria. Immo Suar. disp.

Pars V.

38. sect. 1. Con. quæst. 72. art. 8. apud Trull. contra nonnullos docet, nec esse mortale contra consuetudinem Ecclesie primam Tonsuram, vel Ordines ante Confirmationem recipere; neque ex verbis Trident. sess. 15. cap. 4. hanc obligationem gravem colligi. Nec est mortale a non jejuno suscipi; quamvis in Pontificali dicatur, ut conferatur jejunis. Immo nec veniale id erit, ubi consuetudo est conferendi hoc Sacramentum a prandio publice.

V. Ex dictis sequitur, perpetuo amentes esse confirmandos, ut communiter docent contra Valent. & Sotum apud Dian. part. 3. tract. 7. resol. 20., & a fortiori eos, qui post usum rationis inciderunt in amentiam, dummodo non constet in amentiam incidisse, dum erant in statu peccati mortalis. Ratio est, quia licet amentes non sint apti ad pugnam, sunt tamen apti, ut armentur ad pugnam, & ut consignentur per characterem in milites Christi, & gratiam habitualementem recipiant, ratione cujus habeant parata auxilia pro tempore ad pugnam opportuno. Quamvis autem qui post usum rationis in amentiam inciderunt, non sint baptizandi, nisi aliquo modo baptismum petierint: si tamen sint baptizati, sunt confirmandi, licet non petierint confirmationem. Ratio disparitatis est, quia ad hoc Sacramentum recipiendum sufficit interpretativa voluntas, quam quilibet habet circa beneficia suæ salutis, ut notat Dian. loc. citat. Contra vero, ut quis novum statum per baptismum recipiat, debet expresse illud petiisse, & voluntatem non retractasse.

VI. Quæres tertio, quanta sit obligatio suscipiendi hoc Sacramentum.

Respondeo cum communi apud Dian. loc. cit. resol. 25. non esse mortale illud nolle suscipere, præciso con-

F *tem.*

temptu, & scandalo. Immo ex Trull.; & Henr. contra Nav. apud Conink, ne veniale quidem, cum nullibi extet præceptum de illo suscipiendo: Si enim tale præceptum extaret, Ecclesia cogeret omnes ad illud suscipiendum; sicut cogit ad confessionem, & communionem annuam; & sicut punit parentes, qui diu baptismum pueri differunt. Putant tamen Tolet., Sylv., Bonac., Palud., & alii apud eundem Dian. quod notabilis negligentia in hac re censetur contemptus. Sed Nav., Victor., Laym. id negant; multa enim facere intermitimus animæ nostræ admodum salubria, quia putamus illa non esse necessaria ad salutem, quin proinde ea contemnamus: Verbi gratia, sine contemptu omittimus in magna solemnitate communionem, vel lucrari multas indulgentias ex notabili negligentia, & tædio, quas commode possemus. Peccaret tamen mortaliter Episcopus, si negligens esset in conferendo Confirmationem, quia hoc illi competit ex officio; sicut competit Parocho alia Sacramenta administrare. Denique Durand. apud Con. putat, teneri sub mortali Confirmationem recipere, qui fidem coram tyranno confessurus sit, ne se exponat periculo proximo negandi fidem. Sed communius etiam id negant, quia cum hoc Sacramentum detur ad plenitudinem, non ad necessitatem gratiæ, sine illo non habetur periculum proximum negandi fidem.

ARTICULUS ULTIMUS

De Effectibus, & Ritibus hujus Sacramenti.

I. Præter characterem, qui est effectus secundarius, confertur primario gratia augmentum, & quidem major, quam in Baptismo, cum jure ad divina auxilia.

II. Inter ritus, & caremonias servandas est Alape inflicto, Patrinus, qui sit confirmatus, & sub mortali adhibendus; & quod vitæ ligetur caput Confirmati.

I. Quæritur primo, quinam sint hujus Sacramenti effectus?

Respondeo ex Trident. sess. 7. can. 2., primarium effectum esse gratiæ habitualis augmentum, cum jure ad divina auxilia, quibus Confirmatus intrepide, audacter, & constanter fidem profiteatur. Dubium tamen est, an per confirmationem major gratia conferatur, quam per baptismum. Communius cum D. Th. quæst. 65. art. 3. affirmant, tum quia Confirmatio est perfectius Sacramentum, in quo datur plenitudo gratiæ, quamvis baptismus sit magis necessarius; tum etiam quia baptismus est Sacramentum infantium, & eorum, qui regenerantur; Confirmatio est adultorum, seu eorum, qui crescunt, & qui ducuntur ad perfectam ætatem; generatio autem dat minorem quantitatem infanti, quam augmentatio, qua quis ad perfectam ætatem perducitur. Unde fit, per hoc Sacramentum non conferri primam gratiam, sed esse Sacramentum vivorum; cum datum sit ad augmentum, & consummationem spiritualis vitæ; proinde qui illud suscipit, debet esse in gratia. Probabiliter potest per accidens aliquando primam gratiam causare, si scilicet peccator accedat ad illud cum attritione, bona fide credens se esse contritum; quo casu non ponit obiectionem præmittere, qui est in statu peccati mortalis, quin teneatur sub mortali præmittere confessionem; cum hoc in solo Eucharistiæ Sacramento prærequiratur: Quamvis autem in cap. de consecr. dist. 5. dicatur, quod hoc Sacramentum jejunis, præmissa con-

fessio-

feffione, conferatur; id tamen non est præceptum, ut communiter docent. Adverte demum circa remissionem pœnæ, quod per baptismum totaliter ea remittatur, quia per illum homo renascitur; non tamen per confirmationem.

Secundus effectus minus principalis Confirmationis est Character: proinde hoc Sacramentum est irreiterabile. Tertius effectus est Cognatio spiritualis, seu affinitas inter confirmatum, & patrinum eo modo, quo diximus de Bapt.

II. Quæritur ultimo, quinam sint ritus servandi in administratione hujus Sacramenti?

Respondeo esse eos, qui habentur in Manuali Episcoporum: Præcipuæ tamen cæremoniæ sunt; Primo, alapa, quæ impingitur, tum ut ille recorderetur se esse confirmatum, tum ut intelligat debere injurias sustinere pro fide confitenda: omissio tamen alapæ non est mortale, quia non videtur res gravis: Secundo, Patrinus, cujus omissio est mortalis, cum sit res gravis: est enim cæremonia antiquissima ad significandum tyronem il-

lum esse in spirituali militia, & indigere alterius consilio; quamvis Patrinus confirmationis non teneatur instruere, quem suscepit; cum nullo jure id præcipiatur, sed adhibetur ad ornatum. Solum in necessitate potest esse idem Patrinus in Confirmatione, qui fuit in baptismo; & frater fratrem suscipere, ut notat Sà, & Trull. in cap. *In catechismo* de consecr. dist. 4. Debet Patrinus Confirmationis esse confirmatus; aliter cognationem spirituales non contraheret, ut multi docent contra Sà, Rodr., & alios apud Dian. part. 3. tract. 4. resol. 26.: Unde peccaret graviter, si non confirmatus exerceret munus Patrini, eo quod irritam redderet hanc cæremoniam solemnem. Tertio, quod caput confirmati vitta ligetur; tum ob reverentiam Chrismatis, ne statim deturatur, & aliis rebus misceatur; tum ut significetur, gratiam Confirmationis esse conservandam: ferenda autem est vitta, quamdiu habet consuetudo in singulis locis. Demum nullus certus locus administrationi Confirmationis assignatur; omnino tamen convenit, ut id in Ecclesia fiat.

QUÆSTIO IV.

De Eucharistia ut Sacramento.

INnumeri Auctores fusissime, sed nunquam satis de præstantissimo hoc Sacramento disserunt. Nos, missis iis, quæ in Scholastica Theologia disputavimus, paucis hic expediemus, quæ ad praxim spectant. Cum autem Eucharistia & sit Sacramentum, quatenus corpus Christi Domini in ea contentum est cibus spiritualis animæ ordinatus ad ejus refectionem, & nutritionem; & simul sit Sacrificium, quatenus idem corpus Christi sub speciebus panis, & vini offertur Deo omnipotenti in remissionem peccatorum, & remedium humanæ infirmitatis, de Eucharistia in quantum est Sacrificium agemus quæstione insequenti; Hic solum de Eucharistia agimus, prout est Sacramentum, quod a D. Dionys. dicitur *Consummatio omnium Sacramentorum*, tum quia vitam gratiæ in baptismo, & confirmatione receptam munit, & consummat; tum quia fontem ipsum gratiæ in se continet. Primo autem quære-

F 2 mus